

The Entebbe Raid 40 Years Later – A Torah Perspective

I. Exchanging Hostages

1. The Prime Ministers, p. 221

And then, in a voice hardened ruthlessly, she thundered, "European governments have no alternative but to decide what they are going to do. To each one that upholds the rule of law I suggest there is but only one answer – no deals with terrorists; no truck with terrorism. Any government which strikes a deal with these killers does so at its own peril. What happened in Vienna is that a democratic government, a European government, came to an agreement with terrorists. In so doing it has brought shame upon itself. In so doing it has breached a basic principle of the rule of law, the basic principle of the freedom of the movement of peoples – or should I just say the basic freedom of the movement of Jews fleeing Russia? Oh, what a victory for terrorism this is!"

The ensuing applause told Golda that she had gotten her message across to a goodly portion of the Council of Europe, so off she flew to Vienna.

2. *ibid.* p. 309

"In that case," said Rabin with alacrity, "since the terrorist ultimatum is scheduled to run out at two P.M. tomorrow, I intend to propose to the full cabinet that we negotiate with the hijackers for the release of the hostages. We will negotiate through the French. If we are unable to rescue them by force we have no moral right to abandon them. We must exchange them for terrorists held here in our jails in Israel. Our negotiations will be in earnest, not a tactical ruse to gain time. And we will keep our side of any deal we strike."

"I object," countered Peres.

"I'm sure you do," muttered Rabin between his teeth, but this time Peres was not to be silenced.

"We have never agreed in the past to free prisoners who have murdered innocent civilians," he thundered. "If we give in to the hijackers' demands and release terrorists, everyone will understand us but no one will respect us. If, on the other hand, we conduct a military operation to free the hostages, it is possible that no one will understand us, but everyone will respect us, depending, of course" – this in a whisper – "on the outcome of the operation."

Rabin, glowering, decanted his unrestrained rage: "For God's sake, Shimon, our problem at this moment is not more of your heroic rhetoric. If you have a better proposal, let's hear it. What do you suggest? You know as well as I do that the relatives of the hostages are stalking us day and night. They are beside themselves with fear, clamoring for us to make an exchange, and for good reason. What do they say? They say that Israel freed terrorists

(3) תלמוד בבלי מסכת גיטין דף מה עמוד א

מתני'. אין פודין את השבויין יתר על כדי דמיהן, מפני תיקון העולם; ואין מבריחין את השבויין, מפני תיקון העולם; רשב"ג אומר: מפני תקנת השבויין.

גמ'. איבעיא להו: האי מפני תיקון העולם – משום דחוקא דצבורא הוא, או דילמא משום דלא לגרבו ולייתו טפי? ת"ש: דלוי בר דרגא פרקא לברתיה בתליסר אלפי דינרי זהב. אמר אביי: ומאן לימא לן דברצון חכמים עבד? דילמא שלא ברצון חכמים עבד.

ואין מבריחין את השבויין, מפני תיקון העולם; רשב"ג אומר: מפני תקנת שבויין. מאי בינייהו? איכא בינייהו, דליכא אלא חד.

MISHNAH. CAPTIVES SHOULD NOT BE REDEEMED FOR MORE THAN THEIR VALUE, TO PREVENT ABUSES. 16 CAPTIVES SHOULD NOT BE HELPED TO ESCAPE, TO PREVENT ABUSES. RABBAN SIMEON B. GAMALIEL SAYS [THAT THE REASON IS] TO PREVENT THE ILL-TREATMENT OF FELLOW CAPTIVES.

GEMARA. The question was raised: Does this prevention of abuses relate to the burden which may be imposed on the community or to the possibility that the activities [of the bandits] may be stimulated? — Come and hear: Levi b. Darga ransomed his daughter for thirteen thousand denarii of gold. 19 Said Abaye: But are you sure that he acted with the consent of the Sages? perhaps he acted against the will of the Sages.

CAPTIVES SHOULD NOT BE HELPED TO ESCAPE, TO PREVENT ABUSES. RABBAN SIMEON B. GAMALIEL SAYS, THE REASON IS TO PREVENT THE ILL-TREATMENT OF FELLOW CAPTIVES. What practical difference does it make which reason we adopt? — The difference arises where there is only one captive.

(4) תוספות מסכת גיטין דף נח עמוד א

כל ממון שפוסקין עליו - כי איכא סכנת נפשות פודין שבויין יותר על כדי דמיהן כדאמרין בפרק השולח (לעיל דף מד. /מז.). גבי מוכר עצמו ואת בניו לעובדי כוכבים כ"ש הכא דאיכא קטלא אי נמי משום דמפלג בחכמה היה.

(5) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רנב סעיף ד

ד אין פודין השבויים (ד) יותר (ה) מכדי דמיהם, מפני תיקון העולם, ה' [1] שלא יהיו האויבים מוסרים עצמם עליהם לשבותם. [2] אבל אדם יכול לפדות את עצמו בכל מה שירצה. ח' וכן לת"ח, או אפילו אינו ת"ח אלא שהוא תלמיד חרף ואפשר שיהיה אדם גדול, פודים אותו בדמים מרובים. (ואם אשתו כאחר דמי או לא, עיין בטור אבן העזר סי' ע"ח).

6) Rav Ovadia Yosef – Torah Sheba'al peh 19 p. 37

נראה שמצד הדין אית' לן למינקט הכי. ע"כ. וא"כ אף בנ"ד י"ל שאפי' את"ל דחשיב בכה"ג כיותר מכדי דמיהן, מטעם דלא לגרו ולייתו טפי, מ"מ כשיש סכנה ממשית בדבר, כבנ"ד, לא חיישינן להאי טעמא דדילמא מגרו בהו ומייתו טפי, ובלא"ה הם עושים כל מה שביכולתם לחסוף ולהרוג ולרצוח כדי לשבש מהלך החיים הרגילים במדינת ישראל, ית"ר שחרבם תבוא בלבם וקשחותם תשברנה. ואעיקרא אין לנו להוסיף ולהכניס גם נידוננו בטעם הגמ' דלא לגרבו ולייתו טפי שנאמר על תקנה מסוימת, (כי בנ"ד לא חשיב כל כך כיותר על כדי דמיהן), ומכיון דהויא רק תקנה, וקודם שתיקנו כן בודאי שהיו פודין ביותר מכדי דמיהן, אמרינן דבכה"ג שהיא ספק אם תיקנו בכלל, אוקמא אדינא. וכעין מ"ש הרשב"א בתשובה הובא בבית יוסף חו"מ (ס"ט יג). וכ"פ

7) New York Times, June 1, 1977

Hasidim in Brooklyn Feuding Over Israel and Neighborhood Sanctity

Last July 4, the differences over Israel's statehood became a public issue, after Israeli commandos rescued hijacked passengers at Entebbe Airport in Uganda.

"Rabbi Schneerson referred to it as a miracle," says Rabbi Yehuda Krinsky, a personal secretary to the grand rebbe. "After all, he said, miracles are not only things that happened long ago. We're the same people as when the Sea of Reeds was parted" Satmar officials charged that Israeli had no right to risk lives of soldiers to save passengers, that this was a secular decision not covered in Jewish guidelines.

...אך לפחות נזהר לא להיות נטפלים לדעות ההמון, אנשי העולם מתפעלים מדעת הקהל, ודעת הקהל היא בלי מחשבה וחשבונות רק מבט שטחי, אך התורה מלמדת אותנו לא להיות נטפלים לא להיות שטחיים ולא להתלהב מכל מה שמתפעל הרחוב. לנו יש דרך משלנו והיא דרך התורה ורק ההלכה מכריעה בלי התחשבות בדעת הקהל. ההלכה מכריעה בהתנהגות בשעת סכנה ואם לפי הדין אין לעשות הדבר אף שלבסוף הצליח אין הוא מצדיק את המעשה. וכמו שאסור לעבור תחת כוול רעוע, ואחר עבר והצליח, זה אינה חכמה, וההצליחות זה לא חכמה, החכמה האמיתית היא מה שההלכה קובעת. כשהולכים בדרך התורה לא מפסידיים כלום סוף הכבוד לבא סוף העזר לבא. וכמו שמצינו אצל תמר אף שמסרה נפשה והיתה בסכנה להפסיד מלכים וגואלים אך היא מסרה נפשה ולא הפסידה כלום, מדרך התורה א"א להפסיד, וא"א שיהיה שום חכמה אחרת כי הקב"ה הסתכל בתורה וברא את עולמו וכל הנברא הוא מכח התורה, וכל החכמות הם קליפות כנגד חכמת התורה.

קטע מתוך דברים שנאמרו אחרי חילוף השבויים מאנטבה שנת תשל"ו)

12) שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת

הפירות סימן ריח סעיף ט

ט') יש אומרים שאינו מברך על נס אלא בנס (כט) שהוא יא יוצא ממנהג העולם; אבל נס שהוא מנהג העולם ותולדתו, כגון שבאו גנבים בלילה ובא לידי סכנה (ל) וניצול וכיוצא בזה, (לא) <ג> אינו חייב לברך; * (לב) יב ויש חולק, ח) וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות.

13) שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ד

סימן ח

ב. נס הצלה שנעשה על ידי חיילים שאינם שומרי תורה

ובדבר יהודי שנחטף באוגנדה וניצול משם ע"י החיילים שבאו לשם, מסתבר שיש להחשיב זה לנס גלוי, כי בדרך הטבע לא היה אפשר להיות דבר כזה. וכל מה שנעשה בעולם הוא רק יד השי"ת בין הטוב ובין ח"ו להיפוך, והוא המכה והמרפא. והוא עשה שנשבו, והוא עשה ההצלה בזה שנתן אומץ ורצון שילכו להציל, ואשר הצליח דרכם שהצילו. ודרכי השי"ת שעשה הנס ע"י פושעים נעלמו ממנו. ואסור לשום אדם להתחכם בקושיות על הקב"ה, אלא תמים תהיה עם ה' כמפורש בתורה (דברים י"ח י"ג).

14) Saul David, Operation Thunderbolt p. 342

make. But you, Mr Prime Minister, you who are the leader of a team – and I have some knowledge of being a leader of a team – I say that while all your colleagues have a share in the decision-making responsibility, upon your shoulders rests an extra morsel of responsibility. And who can measure the weight of that extra morsel?

Begin then made the inevitable – if inaccurate – analogy between the German-sanctioned *selektzia* at Entebbe and the more infamous actions of Dr Mengele at Auschwitz when a finger to the right had condemned Jewish men, women and children to death. Then there had been 'no one to save them'; now there was. 'Now,' he said, his voice rising for emphasis, 'we declare for all to hear: Never again! Our generation has taken a solemn oath consecrated in the blood of our slain mothers, our butchered fathers, our asphyxiated babes, and our fallen brave – never again will the blood of the Jew be shed

persecuted, or humiliated, or threatened, or endangered simply because he or she is a Jew', then Israel would marshal all its strength 'to come to their aid and bring them to the safe haven of our homeland'. This was 'the message of Entebbe'.

The thunderous applause went on for some minutes as politicians of all hues registered their approval. For this one day, at least, Israel's Jews were united.

9) Rav Ovadia Yosef – Torah Sheba'al peh 19 p. 37

כג) עכ"פ בנ"ד שאין כל ספק שבאו על עסקי נפשות, ודאי שיוצאים עליהם בכלי זין, ומחללים עליהם שבת להצילם, אם המבצע מתוכנן היטב ע"י מומחים צבאיים, באופן שקרוב לודאי שיצליח ה' בידם להציל את החטופים באוגנדה, אע"פ שיכולות להיות הפתעות שאינן צפויות מראש, כמו שקרה בעוה"ר בילדי „מעלות", מ"מ הרי בכל מלחמה ישנן סכנות האירובות. וזוהי וזוהי תאכל החרב, ואפ"ה אמרו חז"ל שצריכים לצאת בכלי זין ולהלל שבת להצלתם, ואסור להתממה עד למוצ"ש, כנ"ל, והתורה לא חסיד על הנס וכמ"ס הרמב"ן. וכ"כ המנחת חינוך (מצוה תכה), שמצות הריגת שבעה עממים היא אפי' במקום סכנה, דנהי דכל המצוות נדחות במקום פקוח נפש, מ"מ מצוה זו שציוותה התורה להלחם עמהם, ודרך העולם שנהרגים משני הצדדים במלחמה, וידוע שהתירה לא תסמוך על הנס, כמבואר ברמב"ן, על כרחך שדחיה פקוח נפש במקום הזה ומצוה להרוג בהם אף כשיש סכנה בדבר. וצ"ע על מ"ש החינוך, וזה עובר

10) בעקבי הצאן ס' לב

בסוף הקיץ בשנת תשל"ג הייתה מדינת ישראל במצב של שלום – [בין מלחמה למלחמה], ותפסו טרוריסטים ערבים שני אירונים מלאים יהודים תיירים בחזרתם מא"י לאמריקא, והוליכום לירדן, והיו מאיימים להרוג את כולם, ובין השבויים הי' הגאון הר"ר יצחק הוטנר ז"ל, ראש ישיבת רבנו חיים ברלין. ועלה אז על לב חבר מתלמידיו העשירים להגיש כמה מיליוני דולרים למשרד החוץ של ארה"ב, שישגשו הם הון זה לערבים הטרוריסטים ע"מ שישחררו את רבם הגר"י הוטנר, ודנו אז הרבנים בד"ר המשנה (גישן מה). דאין פודין את השבויים יתר על כדי דמיהם, ובגמ' איתא הטעם – דלא לגרבו ולייתו טפי, ולפי הטעם הזה, אפילו ירצו הקהל לתת מעצמם יהיה אסור, ולא רק שאין מטריחים על הציבור לחייבם לפדות בסכומים כהגדולים. אך עיי"ש בתורה דלא לגרבו, דבשבוי המופלג בחכמה מותר לפדותו אפי' ביותר מכדי דמיו, והובאו דבריהם בשו"ע יו"ד סי' רנ"ב ס"ד. והיו מן הרבנים אז שהיו סבורים לומר שאף הגר"י הוטנר הי' דינו כן – כת"ח מופלג, ואשר על כן יש לפדותו אפי' ביותר מכדי דמיו. וטען אז כנגדם הג"ר יעקב קמינקי ז"ל, דאין החשבון הזה צורך כלל, דכל הך דינא דפדיון שבויים ליתא אלא בשעת שלום, אבל בשעת מלחמה א"א לומר שמחוייבים להפסיק מללחם ע"מ לפדות את השבויים בממון, שהרי ע"י כן נמצינו מסייעים להאויב באמצע המלחמה, כי ע"י מתן הכספים הגדולים להאויב, הלא יוכלו לחזק עוד יותר את מצבם במלחמה.

15) Rav Soloveichik, Fate and Destiny

eth!

The fifth knock of the Beloved is perhaps the most important of all. For the first time in the history of our exile, divine providence has surprised our enemies with the sensational discovery that Jewish blood is not free for the taking, is not hefker! If anti-Semites wish to describe this phenomenon as "an eye for an eye," so be it; we will agree with them. If we wish to heroically defend our national-

Let us not forget that the venom of Hitlerian anti-Semitism, which made the Jews like the fish of the sea to be preyed upon by all, still infects many in our generation who viewed the horrific spectacle of the gassing of millions with indifference, as an ordinary event not requiring a moment's thought. The antidote to this deadly poison that envenomed minds and benumbed hearts is the readiness of the State of Israel to defend the lives of its sons, its builders. It is the voice of my Beloved that knock-eth!